Ročník 1952. 35

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 3. Vydána dne 5. dubna 1952. Cena Kčs 5.—.

OBSAH:

(3—5.) 3. Rozpočtový zákon na rok 1952. — 4. Zákon o hygienické a protiepidemické péči. — 5. Nařízení o dobrovolných dárcích krve.

3.

Rozpočtový zákon na rok 1952

ze dne 28. března 1952.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Cíle státního rozpočtu.

Všechny finanční prostředky, jimiž se hradí výdaje státu, pramení z usilovné práce pracujícího lidu. Proto budiž s nimi hospodařeno tak, aby byly splněny všechny plánované úkoly výstavby, a to nákladem co nejmenším, a tak zajištěno užívání finančních prostředků k podpoře úsilí o zachování míru a k zabezpečení a k trvalému zvyšování hmotné a kulturní úrovně pracujícího lidu.

§ 2.

Stanovení výše státního rozpočtu.

Celkové výdaje státního rozpočtu se stanoví částkou 323.528,941.000 Kčs, příjmy jsou rozpočteny částkou 324.282,296.000 Kčs, takže vyplývá přebytek v částce 753,355.000 Kčs.

§ 3.

Výdajové meze v hospodaření státu.

(1) Výdaje v oboru národního podnikání i ve státní správě, ať investiční nebo neinvestiční, mohou být prováděny jen pokud je zajištěna úhrada jejich nákladu; úhrada výdajů ve státní správě musí být zajištěna ve státním rozpočtu.

(2) Vláda může povolit uskutečnění nezbytného výdaje, nekrytého ve státním rozpočtu, jestliže zajistí jeho úhradu vyššími příjmy nebo odsunutím jiného méně naléhavého výdaje. Přitom však prostředků určených na výdaje investiční a na výdaje osobní nesmí být použito k úhradě výdajů jiných.

(3) Nelze-li výdaj uhradit ve státním rozpočtu způsoby uvedenými v předchozích odstavcích, je k jeho uskutečnění třeba předchozího souhlasu Národního shromáždění. Vláda stanoví nařízením, v kterých případech stačí k uskutečnění takového výdaje svolení vlády a dodatečný souhlas Národního shromáždění.

§ 4.

Odpovědnost vlády a jejích členů.

Vláda a každý její člen jsou při hospodaření státu odpovědni za to, že budou hospodárně splněny všechny plánované úkoly a že výdajové částky státního rozpočtu nebudou — s výjimkou ustanovení tohoto zákona — překročeny a příjmových částek bude alespoň dosaženo.

§ 5.

Hospodaření podle státního rozpočtu.

Vláda upraví nařízením hospodaření podle státního rozpočtu včetně případů zatěžujících rozpočty příštích let.

§ 6.

Vybírání náhradních přirážek k přímým daním a vybírání dávek a poplatků místními národními výbory.

(1) Ustanovení zákona č. 274/1949 Sb., o vybírání náhradních přirážek k přímým daním na berní rok 1950, platí obdobně na berní rok 1952.

(2) Vláda upraví nařízením vybírání dávek a poplatků místními národními výbory.

§ 7.

Úvěrová opatření.

Ministr financí se zmocňuje,

a) aby provedl úvěrové operace potřebné ke konversi nebo k zaplacení státních dluhů;

b) aby vypořádal tuzemské neemisní půjčky, které přímo nebo nepřímo zatěžují státní správu nebo zařízení státní správy, stanovil podmínky tohoto vypořádání a potřebnou úhradu opatřil po případě vydáním státních dluhopisů.

§ 8.

Nepřípustnost započtení pohledávek proti státu.

Dlužník nemůže svůj závazek vůči státu uhradit započtením své pohledávky za státem.

§ 9.

Uspořádání fondů, účelových jmění a nadací.

Vláda učiní opatření, aby byly podle potřeby a účelnosti zrušeny, zlikvidovány nebo jinak upraveny všechny zbývající fondy, účelová jmění a nadace.

§ 10.

Zatímní vedení státního hospodaření v roce 1953.

(1) Vláda učiní vhodná opatření pro státní hospodaření v době od 1. ledna 1953 do vyhlášení rozpočtového zákona na rok 1953, nejpozději však do 31. března 1953, nebude-li rozpočtový zákon na uvedený rok vyhlášen před 1. lednem 1953, a to přiměřeně k zásadám předpisů o státním rozpočtu na rok 1952.

(2) Výdaje i příjmy za dobu zatímního vedení státního hospodaření je po vyhlášení rozpočtového zákona na rok 1953 definitivně zúčtovat na státní rozpočet na rok 1953.

§ 11.

Rozpočty jednotných národních výborů.

Zrušuje se ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů.

§ 12.

Účinnost zákona.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1952; provede jej ministr financí a ostatní členové vlády.

Gottwald v. r.

Dr. **John** v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.	**Kopecký** v. r.
Dr. **Dolanský** v. r.	**Krajčír** v. r.
Fierlinger v. r.	**Málek** v. r.
Dr. **Ševčík** v. r.	Dr. **Nejedlý** v. r.
Bacílek v. r.	**Nepomucký** v. r.
Bílek v. r.	Dr. **Neuman** v. r.
arm. gen. Dr. **Čepička** v. r.	**Nosek** v. r.
Dr. **Gregor** v. r.	**Plojhar** v. r.
Harus v. r.	**Pokorný** v. r.
Dr. **Havelka** v. r.	**Pospíšil** v. r.
Ing. **Jankovcová** v. r.	Ing. **Púčik** v. r.
Jonáš v. r.	Dr. **Rais** v. r.
Kabeš v. r.	**Smida** v. r.
Kliment v. r.	Ing. **Šimůnek** v. r.

Dr. **Šlechta** v. r.

Příloha zákona č. 3/1952 Sb.

Státní rozpočet na rok 1952.

Přehled podle rozpočtových skupin.

Příjmy.

Skupina		
I. Národní podnikání a jeho správa . . .	262.215,872.000 Kčs	
II. Kulturní a sociální opatření	9.280,673.000 Kčs	
III. Národní bezpečnost	829,838.000 Kčs	
IV. Správa	51.955,913.000 Kčs	
Úhrn		324.282,296.000 Kčs

Výdaje.

Skupina		
I. Národní podnikání a jeho správa . . .	217.499,273.000 Kčs	
II. Kulturní a sociální opatření	58.779,269.000 Kčs	
III. Národní bezpečnost	22.452,996.000 Kčs	
IV. Správa	20.095,605.000 Kčs	
V. Státní dluh	4.701,798.000 Kčs	
Úhrn		323.528,941.000 Kčs

Přebytek státního rozpočtu . . . . . 753,355.000 Kčs.

4.

Zákon

ze dne 28. března 1952

o hygienické a protiepidemické péči.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

Účel a úkoly hygienické a protiepidemické péče.

§ 1.

Ústavou zaručené právo lidu na ochranu zdraví zajišťuje stát především péčí o to, aby prostředí, v němž člověk žije a pracuje, i ostatní podmínky jeho života byly po zdravotní stránce co nejpříznivější. Touto hygienickou a protiepidemickou péčí bojuje proti vzniku a šíření nemocí a napomáhá tak zdravému vývoji lidu, rozvoji jeho tvůrčích sil a zvyšování produktivity práce.

§ 2.

Hygienická a protiepidemická péče spočívá hlavně

a) v péči o zdravotně příznivý stav vzduchu, vody, půdy, obytných i jiných budov a zařízení a veřejně přístupných míst,

b) v péči o zdravotně příznivé pracovní podmínky člověka, zvláště o ochranu jeho zdraví při práci před nepříznivými účinky pracovního prostředí a procesu a před nemocemi z povolání,

c) v péči o zdravé výchovné prostředí a o jiné zdravotně příznivé podmínky vývoje školní mládeže,

d) v péči o to, aby se lidu dostávalo za správných podmínek zdravotně nezávadných poživatin s potřebnou biologickou hodnotou, jakož i zdravotně nezávadných předmětů běžného užívání,

e) ve zvláštních ochranných opatřeních proti vzniku a šíření přenosných nemocí.

§ 3.

(1) K dosažení účelu hygienické a protiepidemické péče je každý, kdo může svou činností ovlivnit životní podmínky, povinen činit všechna potřebná hygienická a protiepidemická opatření nebo podrobit se jejich provedení; při tom je též povinen vyžádat si v případech stanovených tímto zákonem anebo předpisy podle něho vydanými závazný posudek orgánů hygienické a protiepidemické služby.

(2) V zájmu účinného boje proti přenosným nemocem je povinen každý, komu to bude uloženo předpisy vydanými podle tohoto zákona nebo příslušnými orgány, provádět potřebná zvláštní protiepidemická opatření nebo podrobit se jejich provedení; zejména je povinen hlásit onemocnění, podezření z onemocnění a úmrtí přenosnou nemocí, podrobit se očkování, léčení a isolaci a provádět desinfekci nebo podrobit se jejímu provedení.

(3) Pokud ke zdolání a zamezení přenosných nemocí nestačí prostředky k tomu určené, je zásadně každý povinen podle svých sil poskytovat potřebnou osobní a věcnou pomoc.

Část II.

Orgány hygienické a protiepidemické služby.

§ 4.

(1) V zájmu zajištění soustavné a účinné hygienické a protiepidemické péče se zřizují orgány hygienické a protiepidemické služby.

(2) Orgány hygienické a protiepidemické služby jsou

a) hlavní hygienik, který je v čele hygienické a protiepidemické složky ministerstva zdravotnictví; na Slovensku vykonává hlavní hygienik svou působnost zásadně prostřednictvím oblastního hygienika, který je v čele hygienické a protiepidemické složky pověřenectva zdravotnictví;

b) krajský hygienik;

c) okresní hygienik.

(3) Nadřízený hygienik řídí práci podřízených hygieniků a dává jim příkazy a pokyny.

§ 5.

(1) Orgány hygienické a protiepidemické služby

1. vydávají podle tohoto zákona a předpisů podle něho vydaných v oboru hygienické a protiepidemické péče podrobné směrnice závazné pro všechny podniky, zařízení i jednotlivé osoby;

2. dozírají na dodržování hygienických a protiepidemických předpisů; zejména dozírají

a) na provádění opatření k ochraně vzduchu, vody a půdy před znečištěním látkami škodlivými lidskému zdraví,

b) na zachovávání hygienických předpisů při stanovení stavebních obvodů a při plánování, projektování a provádění výstavby a všech úprav sídlišť a obcí a novostaveb, přestaveb, nástaveb a stavebních změn (dále jen „staveb") závodů, veřejných i obytných budov, pozemních, vodních a jiných objektů a zařízení,

c) na hygienický stav veřejných i obytných budov, prostranství, závodů a hospodářských, dopravních, výchovných, zdravotnických a jiných zařízení,

d) na to, zda se všem dostává zdravotně nezávadných poživatin a předmětů běžného užívání; dozírají zejména i na to, aby jakostní a technické normy a standardy poživatin a průmyslových výrobků, které mohou mít vliv na lidské zdraví, odpovídaly hygienickým předpisům a požadavkům;

3. kontrolují účinnost a nezávadnost ser, vakcin a bakteriálních přípravků;

4. plánují a provádějí opatření proti vzniku a šíření přenosných nemocí, nemocí z povolání a nemocí, jejichž vznik nebo šíření jsou důsledkem porušování hygienických předpisů a požadavků; zajišťují soustavnou evidenci přenosných nemocí;

5. řídí hygienickou a protiepidemickou službu při organisované přepravě osob;

6. plánují a provádějí opatření sledující zdravotní ochranu státních hranic;

7. usměrňují hygienickou a protiepidemickou činnost všech zdravotnických zařízení;

8. účastní se řízení zdravotně osvětové práce na poli hygienické a protiepidemické péče.

(2) Bez kladného posudku orgánů hygienické a protiepidemické služby nelze pořídit směrné ani podrobné územní plány, stanovit stavební obvody a zastavovací plány nebo udělit povolení ke stavbám uvedeným v odstavci 1 č. 2 písm. b), ani stanovit normy a standardy uvedené v odstavci 1 č. 2 písm. d).

§ 6.

Plníce úkoly uvedené v § 5, jsou orgány hygienické a protiepidemické služby oprávněny a povinny

1. vstupovat do všech závodů, úřadů, ústavů, zařízení a objektů, odebírat v potřebném množství a rozsahu vzorky pro vyšetření a požadovat potřebné doklady a údaje;

2. udílet odpovědným vedoucím závodů, úřadů, ústavů a zařízení i jednotlivým osobám závazné pokyny pro provádění hygienických a protiepidemických opatření;

3. činit tato opatření:

a) nařídit vyřazení osob, jejichž zdravotní stav může ohrozit jiné osoby, z jistých činností,

b) zakázat skladování, úchovu, oběh a spotřebu zdravotně závadných poživatin a jiných výrobků a nařídit jejich zničení nebo použití pro jiné účely.

§ 7.

(1) Vydávat směrnice podle § 5 odst. 1 č. 1, podávat posudky o normách a standardech podle § 5 odst. 1 č. 2 písm. d) a odst. 2, vydávat ve věcech celostátního nebo krajského významu závazné posudky podle § 5 odst. 1 č. 2 písm. b) a odst. 2 a kontrolovat účinnost a nezávadnost ser, vakcin a bakteriálních přípravků před jejich uvedením do oběhu může jen hlavní hygienik. V ostatních případech může vydávat závazné posudky podle § 5 odst. 1 č. 2 písm. b) a odst. 2 i oblastní nebo krajský hygienik.

(2) Oprávnění uvedená v § 6 náležejí též odborným pracovníkům příslušných hygienicko-epidemiologických stanic (§ 11).

§ 8.

Jestliže všechna opatření orgánů hygienické a protiepidemické služby nestačila k odstranění hygienických nebo epidemiologických závad, má ministr zdravotnictví právo po předchozím upozornění příslušného ministra nařídit zastavení stavby nebo výroby anebo zakázat užívání nebo provoz závodu, zařízení nebo jiného objektu až do zjednání nápravy.

§ 9.

(1) Hlavního hygienika ustanovuje a odvolává vláda na návrh ministra zdravotnictví, krajské a okresní hygieniky ministr zdravotnictví na návrh hlavního hygienika.

(2) Hlavnímu hygienikovi pomáhá v plnění jeho úkolů poradní sbor, který zřídí a jehož členy jmenuje na návrh hlavního hygienika ministr zdravotnictví.

(3) Krajský (okresní) hygienik je podřízen krajskému (okresnímu) národnímu výboru. Jeho rozhodnutí a opatření podle § 5 odst. 1 č. 2 a 3 a odst. 2 a § 6 č. 3 může měnit a rušit rada národního výboru jen po slyšení nadřízeného hygienika.

§ 10.

(1) Orgány hygienické a protiepidemické služby vykonávají svou působnost v úzké součinnosti s ostatními zúčastněnými zdravotnickými orgány a zařízeními, a pokud jde o péči o zdravotně příznivé pracovní podmínky, projednají věc před svým rozhodnutím s příslušnými orgány inspekce práce.

(2) Všechny úřady (orgány), podniky, zařízení a organisace jsou povinny napomáhat orgánům hygienické a protiepidemické služby při plnění jejich úkolů.

(3) Orgány hygienické a protiepidemické služby jsou povinny zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dověděly při výkonu své působnosti, a zejména dbát předpisů o zachovávání státního, hospodářského a služebního tajemství.

Část III.

Výkonná zařízení.

§ 11.

(1) Orgány hygienické a protiepidemické služby mají pro plnění svých úkolů výkonná hygienická a protiepidemická zařízení, a to

a) ústřední (oblastní) výzkumné ústavy v oboru hygieny, v oboru epidemiologie a v oboru mikrobiologie, které jsou zařízením ministerstva (pověřenectva) zdravotnictví,

b) krajské výzkumné ústavy a krajské a okresní hygienicko-epidemiologické stanice, které jsou zařízením příslušného národního výboru.

(2) Vyžadují-li toho potřeby hygienické a protiepidemické péče, mohou být zřízeny pobočky těchto zařízení.

§ 12.

(1) Ústřední ústavy zřizuje ministr zdravotnictví na návrh hlavního hygienika. Krajské ústavy a krajské a okresní stanice zřizuje příslušný národní výbor podle směrnic ministra zdravotnictví.

(2) Ústavy a stanice se člení podle zásad účelné dělby práce na odborné složky. V čele jednotlivých ústavů a stanic je ředitel. Ředitele ústavu ustanovuje a odvolává ministr zdravotnictví na návrh hlavního hygienika. Ředitelem krajské stanice je krajský hygienik, ředitelem okresní stanice okresní hygienik.

(3) Ministerstvo zdravotnictví stanoví v dohodě s ministerstvy vnitra a financí úkoly ústavů a stanic, normy jejich osobního a věcného vybavení a upraví jejich správu, vnitřní členění a provoz.

Část IV.

Společná a závěrečná ustanovení.

§ 13.

(1) Náklady na některá zvláštní protiepidemická opatření, zejména na nařízené očkování, na ústavní isolaci a na desinfekci ohniska nákazy, nese stát. Náklady na ostatní hygienická a protiepidemická opatření, i když byla nařízena nebo provedena z úřední moci, nese zpravidla ten, jehož osoby nebo věci se opatření týká. Okresní národní výbor může z důvodů zvláštního zřetele poskytnout podporu na úhradu takových nákladů.

(2) Byly-li hygienickým a epidemiologickým šetřením nebo zkoumáním zjištěny hygienické nebo epidemiologické závady, lze náhradu nákladů takového šetření nebo zkoumání uložit přiměřeně podle ustanovení odstavce 1 druhé věty.

(3) Podrobnější úpravu provede ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvy vnitra a financí.

§ 14.

(1) Za škodu způsobenou provedením hygienických a protiepidemických opatření, ačli nejde o ušlý pracovní výdělek, se náhrada neposkytuje, ani když tato opatření byla nařízena. Okresní národní výbor může z důvodů zvláštního zřetele poskytnout podporu ke krytí takové škody.

(2) Za vzorky odebrané pro účely hygienického a epidemiologického šetření a zkoumání nepřísluší náhrada.

(3) Podrobnější úpravu provede ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvy vnitra a financí.

§ 15.

Ministr zdravotnictví se zmocňuje, aby vydal předpisy pro jednotlivé úseky hygienické a protiepidemické péče a k provedení tohoto zákona.

§ 16.

(1) Hygienickou a protiepidemickou službu v branné moci provádějí příslušné vojenské orgány. Je-li třeba hygienických a protiepidemických opatření obecné povahy nebo jejich jednotného provádění, postupují vojenské orgány v úzké součinnosti s orgány hygienické a protiepidemické služby.

(2) Jde-li o zamezení vzniku a šíření přenosných nemocí, učiní vojenské orgány v oboru své působnosti nutná opatření v souladu s obecnými opatřeními, nařízenými orgány hygienické a protiepidemické služby pro civilní obyvatelstvo.

(3) Součinnost vojenských orgánů a orgánů hygienické a protiepidemické služby při provádění tohoto zákona upraví ministerstva zdravotnictví a národní obrany.

(4) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí obdobně také pro Pohraniční stráž, Sbor národní bezpečnosti a vězeňskou správu; součinnost jejich orgánů s orgány hygienické a protiepidemické služby při provádění tohoto zákona upraví ministerstva zdravotnictví, národní bezpečnosti a spravedlnosti.

§ 17.

(1) Zrušují se všechna ustanovení, která se vztahují na věci upravené tímto zákonem.

(2) Do vydání předpisů podle tohoto zákona se přiměřeně postupuje podle předpisů dosavadních, pokud neodporují tomuto zákonu.

§ 18.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1952; provede jej ministr zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Plojhar v. r.

5.

Nařízení ministra zdravotnictví

ze dne 17. března 1952

o dobrovolných dárcích krve.

Ministr zdravotnictví nařizuje podle § 4 a § 16 odst. 1 zákona č. 103/1951 Sb., o jednotné preventivní a léčebné péči:

§ 1.

Krevní převod (transfuse) je nejen úspěšnou metodou pro léčení určitých nemocí, nýbrž i jediným záchranným prostředkem v případech, kdy je velkou ztrátou krve ohrožen život. Proto je dobrovolné darování krve k transfusním účelům důležitou pomocí občanů při provádění preventivní a léčebné péče a projevem vysokého uvědomění sounáležitosti k celku.

§ 2.

Nábor dobrovolných dárců krve (dále jen „dárci"), propagaci dárcovství krve a výchovu k němu provádí podle pokynů orgánů státní zdravotní správy Československý červený kříž ve spolupráci s ostatními dobrovolnými organisacemi, zejména s jednotnou odborovou organisací.

§ 3.

(1) Odběr krve od dárců organisují, řídí a kontrolují orgány státní zdravotní správy.

(2) Krev od dárců odebírají transfusní stanice a nemocnice (jejich krevní banky).

(3) Orgány a zařízení státní zdravotní správy jsou povinny dbát o to, aby odběr krve byl prováděn plánovitě, svědomitě a v souladu se současnými poznatky vědy.

§ 4.

(1) Dárce se musí před odběrem krve podrobit lékařskému vyšetření.

(2) Dárce má po provedeném odběru krve nárok na státní příspěvek na zlepšené stravování.

§ 5.

(1) Závody, podniky, úřady, organisace a instituce jsou povinny na výzvu transfusní stanice nebo nemocnice (krevní banky) poskytnout dárci placené pracovní volno na dobu potřebnou pro lékařské vyšetření nebo odběr krve.

(2) Výdaje na cestu k lékařskému vyšetření a k odběru krve nahradí dárci stát.

§ 6.

Podrobnosti o příspěvku na zlepšené stravování, o placeném pracovním volnu a o náhradě cestovních výdajů stanoví ministerstvo zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady a s Ústřední radou odborů.

§ 7.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Zápotocký v. r.

Plojhar v. r.

Administrace: Praha III, Tržiště č. 9, Telefon č. 667-41 až 49. — Účet Státní banky československé č. 108.011. — Roční předplatné Kčs 180.—, s přílohou Kčs 230.—. — Frankované reklamace se uznávají jen, dojdou-li do 28 dnů po vydání (zaplacení) reklamované částky (Sbírky). — Novinová sazba povolena poštovním ředitelstvím v Praze č. 109.705/IIIa 1939. — Dohlédací poštovní úřad Praha 022. — Tiskne Státní tiskárna, n. p. 01 v Praze.